

Beleggingen: wat mag (niet)?

De mogelijkheden qua beleggingen zijn in theorie volledig geregeld door het erediensdecreet artikel 52/1 §2, maar in de praktijk is niet altijd duidelijk hoe dit precies geïnterpreteerd moet worden. Hieronder willen we hieromtrent meer duidelijkheid verschaffen.

Kapitaalsgarantie

De bepaling in artikel 52/1 dat enkel beleggingsvormen in euro met volledige kapitaalsgarantie bij erkende instellingen zijn toegestaan, is ingeschreven om te vermijden dat besturen risicovolle en/of speculatieve beleggingen zouden doen. Alleen beleggingsvormen die aan de 3 bovenvermelde criteria voldoen komen in aanmerking. Een jaarlijks rendement is een 4^e voorwaarde, maar die voorwaarde is niet absoluut: er kan eventueel van worden afgeweken via het maken van de nodige afspraken in het overleg met de gemeente.

Obligatieleningen

Daaruit volgt dat beleggen in aandelen niet toegelaten is: er is geen kapitaalsgarantie, er is geen vaststaand jaarlijks rendement en de bedrijven die ze uitgeven zijn geen "erkende instellingen". In tegenstelling tot aandelen, staat bij een obligatie het jaarlijks rendement wel vast. Bij obligaties die worden uitgegeven door een onderneming loopt het bestuur dat er als obligatiehouder op intekent echter altijd een risico. Obligatiehouders genieten wel voorrang boven de gewone aandeelhouders van een bedrijf, maar lopen altijd het risico dat een onderneming in financiële problemen komt en daarom geen rente kan uitkeren en/of het kapitaal kan aflossen. De bedrijven die obligaties uitkeren zijn ook geen "erkende instellingen". Intekenen op obligatieleningen van ondernemingen is bijgevolg niet toegestaan.

Bij een obligatielening die is uitgeschreven door de overheid zijn de rente en de terugbetaling in principe wel gegarandeerd. Het risico dat het basiskapitaal niet zou kunnen worden terugbetaald is niet geheel onbestaande, maar toch eerder hypothetisch. Daarom wordt aanvaard dat een bestuur inschrijft op obligatieleningen die worden uitgegeven door overheden.

Obligatieleningen uitgegeven door een bank situeren zich op de scheidingslijn, maar deze beleggingen kunnen aanvaard worden.

TAK 26-, TAK 21- en TAK 23-producten

TAK 26- en TAK 21-producten bieden kapitaalsbescherming en zijn juridisch toegelaten voor besturen van de eredienst.

TAK 26-producten zijn wel kapitalisatiecontracten met een welbepaalde looptijd (meestal 8 jaar). Ze bieden een gewaarborgd rendement en eventueel een winstdeelneming. Het gespaarde kapitaal kan op elk moment worden opgevraagd, maar daar zijn kosten aan verbonden. De gemeente moet in het lokaal overleg aangeven of ze akkoord gaat dat het bestuur van de eredienst hierin belegt.

Bij een TAK 23-product is er geen sprake van een gegarandeerd rendement: het rendement hangt af van één of meerdere beleggingsfondsen waaraan de polis is gelinkt. In de meeste gevallen is er geen kapitaalsgarantie en kan men een deel van het ingelegd kapitaal verliezen als het slecht uitdraait. TAK 23-producten die geen kapitaalsgarantie bieden zijn geen toelaatbare beleggingsvorm voor besturen van de eredienst.

Goed beheer

Uit de bepalingen van art. 52/1 volgt niet dat beleggingen alleen mogelijk zijn in producten die beschouwd worden als beschermde tegoeden binnen het garantiefonds of dat men niet boven het 'gegarandeerde' plafond van €100.000,- per instelling mag gaan.

De voorwaarde van de kapitaalsgarantie verwijst naar de noodzaak tot een redelijke risico-inschatting en niet naar een noodzakelijke verzekering of dekking tegen mogelijke insolventie of onvermogen van de instelling waar het bestuur de belegging aanhoudt.

In het kader van goed beheer van de middelen zorgt het bestuur best voor een gezonde spreiding van de belegde kapitalen, zowel naar aard van de belegging als naar instelling waar de belegging wordt geplaatst.